

**ВИРОК
ІМЕНЕМ УКРАЇНИ**

м. Луцьк

11 червня 2024 року

Луцький міськрайонний суд Волинської області у колегіальному складі:

головуючого судді Марчука А.В.,
суддів Калькової О.А., Камінської К.О.,
з участю секретаря
судового засідання Трачук І.А.,

розглянувши у відкритому судовому засіданні в залі судових засідань кримінальне провадження, що внесене до Єдиного реєстру досудових розслідувань за №22022230000000224 від 01.07.2022, про обвинувачення **Щуки Олександра Вікторовича**, 10 червня 1980 року народження, який народився, зареєстрований та проживає у м.Херсон, вул.Чорноморська, буд.64, кв.45, громадянин України,

у вчиненні злочину, передбаченого ч.2 ст.111 КК України,

за участю сторін кримінального провадження:

прокурора Старчука В.М.,
захисника Руденко-Сукач О.Р.,

ВСТАНОВИВ

Статтями 1 та 2 III Конвенції про відкриття воєнних дій від 18.10.1907, яка вступила в дію 26.01.1910 та 07.03.1955 визнана СРСР, правонаступником якого є російська федерація (надалі - рф), передбачено, що військові дії між державами не повинні починатися без попереднього та недвозначного попередження у формі або мотивованого оголошення війни, або ультиматуму з умовним оголошенням війни. Про існування стану війни має бути без зволікання оповіщено нейтральним державам, і він матиме для них дійсну силу лише після отримання оповіщення.

У преамбулі Декларації про державний суверенітет України від 16.07.1990 (далі - Декларація) вказано, що Верховна Рада Української Радянської Соціалістичної Республіки проголошує державний суверенітет України як верховенство, самостійність, повноту і неподільність влади Республіки в межах її території та незалежність і рівноправність у зовнішніх зносинах.

Відповідно до розділу V Декларації, територія України в існуючих кордонах є недоторканною і не може бути змінена та використана без її згоди.

Верховною Радою Української Радянської Соціалістичної Республіки 24.08.1991 схвалено Акт проголошення незалежності України, яким урочисто проголошено незалежність України та створення самостійної української держави - України. Згідно з указаним документом, територія України є неподільною та недоторканною.

Незалежність України визнали держави світу, серед яких і російська федерація.

Згідно з пунктами 1, 2 Меморандуму про гарантії безпеки у зв'язку з приєднанням України до Договору про нерозповсюдження ядерної зброї від 05.12.1991 російська федерація, Сполучене Королівство Великої Британії та Північної Ірландії і Сполучені Штати Америки підтвердили Україні своє зобов'язання згідно з принципами Заключного акта Наради з безпеки та співробітництва в Європі від 01.08.1975 поважати незалежність і суверенітет та існуючі кордони України, зобов'язалися утримуватися від загрози силою чи її використання проти територіальної цілісності чи політичної незалежності України, і що ніяка їхня зброя ніколи не буде використовуватися проти України, крім цілей самооборони, або будь-яким іншим чином згідно зі Статутом ООН.

Відповідно до пунктів 3, 8 Меморандуму про підтримку миру та стабільності в Співдружності Незалежних Держав від 10.02.1995, що укладений між державами СНД, серед яких є Україна та російська федерація, держави підтвердили непорушність існуючих кордонів один одного та зобов'язалися виступати проти будь-яких дій, що підривають їхню непорушність, а також вирішувати усі суперечки, що виникають з питань кордонів і територій, тільки мирними засобами. Держави також зобов'язалися не підтримувати на території інших держав-учасниць сепаратистські рухи, а також сепаратистські режими, якщо такі виникнуть; не встановлювати з ними політичних, економічних та інших зв'язків; не допускати використання ними територій і комунікацій держав-учасниць Співдружності; не надавати їм економічної, фінансової, військової та іншої допомоги.

Відповідно до положень Статуту ООН і зобов'язань згідно із Заключним актом Наради з безпеки і співробітництва в Європі, Україна та російська федерація уклали 31.05.1997 Договір про дружбу, співробітництво і партнерство між Україною і російською федерацією (ратифікований Законом України від 14.01.1998 № 13/98-ВР та Федеральним Законом російської федерації від 02.03.1999 № 42-ФЗ). Відповідно до статей 2 - 3 зазначеного Договору, російська федерація зобов'язалася поважати територіальну цілісність України, підтвердила непорушність існуючих між ними кордонів та зобов'язалася будувати відносини одна з одною на основі принципів взаємної поваги, суверенної рівності, територіальної цілісності, непорушності кордонів, мирного врегулювання спорів, незастосування сили або погрози силою, у тому числі економічні та інші способи тиску, права народів вільно розпоряджатися своєю долею, невтручання у внутрішні справи, додержання прав людини та основних свобод, співробітництва між державами, сумлінного виконання взятих міжнародних зобов'язань, а також інших загальноновизнаних норм міжнародного права.

Відповідно до опису і карти державного кордону, які є додатками до Договору між Україною та російською федерацією про українсько-російський державний кордон від 28.01.2003 (ратифікований російською федерацією 22.04.2004), територія Автономної Республіки Крим, м. Севастополя, Донецької і Луганської областей відноситься до території України.

Статтями 1, 2 Конституції України визначено, що Україна є суверенною і незалежною, демократичною, соціальною, правовою державою. Суверенітет України поширюється на всю її територію, яка в межах існуючого кордону є цілісною і недоторканою.

Згідно зі статтею 5 Конституції України, носієм суверенітету та єдиним джерелом влади в Україні є народ. Народ здійснює владу безпосередньо і через органи державної влади та органи місцевого самоврядування.

Право визначати і змінювати конституційний лад в Україні належить виключно народові і не може бути узурповане державою, її органами або посадовими особами.

Відповідно до статті 68 Конституції України кожен зобов'язаний неухильно додержуватися Конституції України та законів України, не посягати на права і свободи, честь і гідність інших людей.

Статтею 73 Конституції України визначено, що виключно всеукраїнським референдумом вирішуються питання про зміну території України.

Відповідно до статей 132 - 134 Конституції України територіальний устрій України ґрунтується на засадах єдності та цілісності державної території. До складу України входять: Автономна Республіка Крим, Вінницька, Волинська, Дніпропетровська, Донецька, Житомирська, Закарпатська, Запорізька, Івано-Франківська, Київська, Кіровоградська, Луганська, Львівська, Миколаївська, Одеська, Полтавська, Рівненська, Сумська, Тернопільська, Харківська, Херсонська, Хмельницька, Черкаська, Чернівецька, Чернігівська області, міста Київ та Севастополь. Місто Севастополь має спеціальний статус, Автономна Республіка Крим (далі - АР Крим) є невід'ємною складовою частиною України і в межах повноважень, визначених Конституцією України, вирішує питання, віднесені до її відання.

Незважаючи на вищевикладене, 21.02.2022 російською федерацією визнано так звані «донецьку народну республіку» та «луганську народну республіку» незалежними державами.

«президент» російської федерації, реалізуючи злочинний план, направив 22.02.2022 до ради федерації звернення про використання збройних сил російської федерації (надалі - зс рф) за межами рф, яке було задоволено.

Надалі «президент» російської федерації оголосив 24.02.2022 про рішення розпочати так звану «спеціальну військову операцію в Україні».

Після цього збройними силами російської федерації, які діяли за наказом керівництва рф і зс рф, здійснено пуск крилатих та балістичних ракет по аеродромах, військовим штабам і складам Збройних сил України, а також підрозділами збройних сил та інших військових формувань рф 24.02.2022 здійснено вторгнення на територію суверенної держави Україна через державний кордон України, який проходить територіями Автономної республіки Крим, Донецької, Луганської, Харківської, Херсонської, Миколаївської, Сумської, Чернігівської та інших областей, і здійснили збройний напад на державні органи, органи місцевого самоврядування, підприємства, установи, організації, військові частини, інші об'єкти, які мають важливе народногосподарське чи оборонне значення, окупували частину вказаної території, чим вчинили дії з метою зміни меж території та державного кордону України на порушення порядку, встановленого Конституцією України, що продовжується по теперішній час і призводить до загибелі значної кількості людей та інших тяжких наслідків.

Відповідно до Концепції (основ державної політики) національної безпеки України національна (у тому числі державна) безпека України передбачає відсутність загрози у сферах: політичній, економічній, соціальній, військовій, екологічній, науково-технологічній, інформаційній, і полягає зокрема: у безпеці конституційного ладу і державного суверенітету України, невторчання у внутрішні справи України з боку інших держав, відсутності сепаратистських тенденцій в окремих регіонах та у певних політичних сил в Україні, не порушення принципу розподілу влади, злагодженості механізмів забезпечення законності і правопорядку (в політичній сфері); у відсутності проблем ресурсної, фінансової та технологічної залежності національної економіки

від інших країн, невідпливі за межі України інтелектуальних, матеріальних і фінансових ресурсів (в економічній); у відсутності посягань на державний суверенітет України та її територіальну цілісність (у воєнній); у відсутності науково-технологічного відставання від розвинутих країн (у науково-технологічній); у невитоці інформації, яка становить державну та іншу передбачену законом таємницю, а також конфіденційної інформації, що є власністю держави (в інформаційній сфері).

Державна безпека - це відсутність загрози, стан захищеності життєво-важливих інтересів держави від внутрішніх і зовнішніх загроз в усіх вказаних вище сферах життєдіяльності держави.

Суверенітет держави означає верховенство державної влади, її самостійність усередині країни та незалежність у міжнародних відносинах, яка може бути обмежена лише необхідністю виконувати договори і зобов'язання в галузі міжнародних відносин.

Територіальна цілісність держави передбачає, що всі складові території держави (адміністративно-територіальні одиниці) перебувають в нерозривному взаємозв'язку, характеризуються єдністю і не мають власного суверенітету.

Територіальна недоторканність - це захищеність території країни в існуючих кордонах від будь-яких посягань, що можуть стосуватися незаконної зміни території України, визначеної рішеннями Верховної Ради України і міжнародними договорами України.

Обороздатність означає підготовленість держави до захисту від зовнішньої збройної агресії або збройного конфлікту. Складовими такої підготовленості є сукупність економічного, політичного, соціального, наукового, морально-психологічного і суто військового потенціалів. Стан обороноздатності України відображають її мобілізаційні можливості, кількість і якість Збройних Сил, їх здатність швидко переходити на військовий стан, організовано вступати у воєнні дії та успішно виконувати завдання по обороні від агресії.

Указом Президента України Володимира Зеленського № 64/2022 від 24.02.2022, у зв'язку з військовою агресією РФ проти України, на підставі пропозиції Ради національної безпеки і оборони України, відповідно до п.20 ч.1 ст.106 Конституції України, Закону України «Про правовий режим воєнного стану» введено воєнний стан на всій території України, дія якого продовжена на даний час.

У ході ведення російською федерацією агресивної війни проти України, 24.02.2022 місто Херсон було захоплено збройними формуваннями держави-агресора.

Відтак, згідно з Наказом Міністерства з питань реінтеграції тимчасово окупованих територій України № 309 від 22.12.2022 «Про затвердження Переліку територій, на яких ведуться (велися) бойові дії або тимчасово окупованих російською федерацією», Херсонська міська територіальна громада Херсонського району Херсонської області внесена до переліку територіальних громад, тимчасово окупованих російською федерацією з 01.03.2022, та звільнена з окупації 11.11.2022.

Відповідно до ч.2 ст.9 Закону України «Про правовий режим воєнного стану», органи державної влади та місцевого самоврядування в умовах воєнного стану здійснюють повноваження, надані їм Конституцією України, цим та іншими законами України.

Відповідно до положень ч.1 ст.1 ЗУ «Про забезпечення прав і свобод громадян та правовий режим на тимчасово окупованій території України», тимчасово окупована російською федерацією територія України (далі – тимчасово окупована

територія) є невід'ємною частиною території України, на яку поширюється дія Конституції та законів України, а також міжнародних договорів, згода на обов'язковість яких надана Верховною Радою України.

Тимчасова окупація російською федерацією територій України, визначених ч. 1 ст. 3 цього Закону, незалежно від її тривалості, є незаконною і не створює для російської федерації жодних територіальних прав.

За державою Україна, територіальними громадами сіл, селищ, міст, розташованих на тимчасово окупованій території, органами державної влади, органами місцевого самоврядування та іншими суб'єктами публічного права зберігається право власності, інші речові права на майно, у тому числі на нерухоме майно, включаючи земельні ділянки, що знаходиться на тимчасово окупованій території.

Тимчасово окупованою російською федерацією територією України відповідно до п.7 ч.1 ст.1-1 вищевказаного Закону, є частини території України, в межах яких збройні формування російської федерації та окупаційна адміністрація російської федерації встановили й здійснюють фактичний контроль або в межах яких збройні формування російської федерації встановили і здійснюють загальний контроль з метою встановлення окупаційної адміністрації російської федерації.

Положеннями п.6 ч.1 ст.1-1 ЗУ «Про забезпечення прав і свобод громадян та правовий режим на тимчасово окупованій території України» визначено, що окупаційна адміністрація російської федерації – це сукупність державних органів і структур російської федерації, функціонально відповідальних за управління тимчасово окупованими територіями та підконтрольних російській федерації самопроголошених органів, які узурпували виконання владних повноважень на тимчасово окупованих територіях та які виконували чи виконують властиві органам державної влади чи органам місцевого самоврядування функції на тимчасово окупованій території України, в тому числі органи, організації, підприємства та установи, включаючи правоохоронні та судові органи, нотаріусів та суб'єктів адміністративних послуг.

Установлено, що постановою голови т.зв. «Військово цивільної адміністрації Херсонської області» Сальдо В.В. №073-р від 07.06.2022 «Про питання Податкової служби Херсонської області», затверджено «Положення про Податкову службу Херсонської області», яке набуло чинності в день його підписання. Вказаним нормативним актом було утворено окупаційний орган виконавчої влади на території окупованої частини Херсонської області, який мав здійснювати функції з контролю і нагляду за дотриманням законодавства про податки і збори, за правильністю нарахування, повнотою і своєчасністю сплати в «бюджет Херсонської області» податків і зборів, інших обов'язкових платежів. Зазначене утворення – т.зв. «Податкова служба Херсонської області» (мовою оригіналу – «Налоговая служба Херсонской области»), юридична адреса: м.Херсон, вул.Ушакова, 75, було в подальшому внесене до Єдиного державного реєстру юридичних осіб рф та отримало державний реєстраційний номер 1229500006977.

У ході розвитку подій, пов'язаних з військовою агресією рф, Щука О.В., будучи громадянином України, маючи достатній рівень освіти, спеціальних знань і життєвого досвіду для розуміння факту захоплення та подальшого утримання рф частини території України, у тому числі м.Херсону та інших населених пунктів Херсонської області, усвідомлюючи суспільно небезпечний характер свого діяння, передбачаючи його суспільно небезпечні наслідки і бажаючи їх настання, з мотивів незгоди з

політикою української державної влади, підтримуючи ідеї проросійської спрямованості, у тому числі щодо подальшого розвитку України, виходячи з геополітичних інтересів російської федерації, які передбачають перебування України у сфері її впливу, усвідомлюючи проведення активної підривної діяльності проти України представниками спецслужб, правоохоронних та інших органів державної влади рф, бажаючи при цьому надати допомогу окупаційній адміністрації рф та зробити свій особистий внесок в утворення та функціонування на території Херсонської області та, зокрема, міста Херсон системи органів державної влади рф, у тому числі органу виконавчої влади у сфері адміністрування податків, з метою становлення і зміцнення окупаційної влади, недопущення контролю української влади, завдання шкоди суверенітету, територіальній цілісності та недоторканності, обороноздатності, державній, економічній та інформаційній безпеці України, а також діючи з корисливою метою щодо отримання стабільних оплат за виконання роботи в інтересах окупаційної влади, в червні 2022 року, але не раніше 07.06.2022, більш точний час в ході проведення досудового розслідування встановити не виявилось за можливе, в період проведення військових дій на території Херсонської області, вчинив особливо тяжкий злочин проти основ національної безпеки - державну зраду, а саме перейшов на бік ворога в період збройного конфлікту і надав представникам окупаційних військ зс рф та їх представникам допомогу в проведенні підривної діяльності проти України, в умовах воєнного стану.

Зокрема, встановлено, що станом на 24.02.2022 Щука О.В. постійно проживав на території міста Херсону та обіймав посаду начальника відділу з питань банкрутства у Херсонській області Управління банкрутства Південного міжрегіонального управління Міністерства юстиції (м.Одеса), тобто був державним службовцем, мав 4 ранг державного службовця в межах категорії «Б» державної служби.

Відповідно до ст.1 ЗУ «Про державну службу» державна служба - це публічна, професійна, політично неупереджена діяльність із практичного виконання завдань і функцій держави, зокрема щодо: аналізу державної політики на загальнодержавному, галузевому і регіональному рівнях та підготовки пропозицій стосовно її формування, у тому числі розроблення та проведення експертизи проектів програм, концепцій, стратегій, проектів законів та інших нормативно-правових актів, проектів міжнародних договорів; забезпечення реалізації державної політики, виконання загальнодержавних, галузевих і регіональних програм, виконання законів та інших нормативно-правових актів; забезпечення надання доступних і якісних адміністративних послуг; здійснення державного нагляду та контролю за дотриманням законодавства; управління державними фінансовими ресурсами, майном та контролю за їх використанням; управління персоналом державних органів; реалізації інших повноважень державного органу, визначених законодавством.

Згідно з ст.1 ЗУ «Про державну службу» державний службовець - це громадянин України, який займає посаду державної служби в органі державної влади, іншому державному органі, його апараті (секретаріаті) (далі - державний орган), одержує заробітну плату за рахунок коштів державного бюджету та здійснює встановлені для цієї посади повноваження, безпосередньо пов'язані з виконанням завдань і функцій такого державного органу, а також дотримується принципів державної служби.

Відповідно до ст.8 ЗУ «Про державну службу» державний службовець зобов'язаний: дотримуватися Конституції та законів України, діяти лише на підставі, в межах повноважень та у спосіб, що передбачені Конституцією та законами України;

дотримуватися принципів державної служби та правил етичної поведінки; поважати гідність людини, не допускати порушення прав і свобод людини та громадянина; з повагою ставитися до державних символів України; обов'язково використовувати державну мову під час виконання своїх посадових обов'язків, не допускати дискримінацію державної мови і протидіяти можливим спробам її дискримінації; забезпечувати в межах наданих повноважень ефективно виконання завдань і функцій державних органів; сумлінно і професійно виконувати свої посадові обов'язки та умови контракту про проходження державної служби (у разі укладення); виконувати рішення державних органів, накази (розпорядження), доручення керівників, надані на підставі та у межах повноважень, передбачених Конституцією та законами України; додержуватися вимог законодавства у сфері запобігання і протидії корупції; запобігати виникненню реального, потенційного конфлікту інтересів під час проходження державної служби; постійно підвищувати рівень своєї професійної компетентності та удосконалювати організацію службової діяльності; зберігати державну таємницю та персональні дані осіб, що стали йому відомі у зв'язку з виконанням посадових обов'язків, а також іншу інформацію, яка відповідно до закону не підлягає розголошенню; надавати публічну інформацію в межах, визначених законом.

Статтею 36 ЗУ «Про державну службу» передбачено, що особа призначена на посаду державної служби вперше, публічно складає Присягу державного службовця. У разі відмови особи від складення Присяги державного службовця вона вважається такою, що відмовилася від зайняття посади державної служби, і акт про її призначення на посаду скасовується суб'єктом призначення. Особа, яка вперше займає посаду державної служби, набуває статусу державного службовця з дня складення Присяги державного службовця.

Установлено, що Присягу державного службовця Щука О.В. склав 21.11.2005.

При цьому, на виконання свого злочинного умислу, спрямованого на завдання шкоди обороноздатності та державній, економічній та інформаційній безпеці України, Щука О.В., будучи громадянином України, з власної ініціативи, зраджуючи Присязі державного службовця вірно служити українському народові, додержуватися Конституції та законів України, поважати та охороняти честь держави, перебуваючи на окупованій території у місті Херсоні, в червні 2022 року, але не раніше 07.06.2022, більш точний час досудовим розслідуванням не встановлений, добровільно зайняв посаду, мовою оригіналу «заместителя начальника Налоговой службы Херсонской области» в незаконному органі, створеному окупаційною владою, - мовою оригіналу «Налоговой службе Херсонской области», чим вчинив перехід на бік ворога в умовах воєнного стану.

Після цього, реалізуючи свій злочинний намір, спрямований на надання окупаційним військам зс рф та її представникам на території міста Херсона допомоги в проведенні підривної діяльності проти України, з метою завдання шкоди обороноздатності та державній, економічній та інформаційній безпеці України, просуваючи ідеї проросійської спрямованості та дискредитації дій української влади, а також для подальшого встановлення у Херсоні окупаційної влади, штучного створення у його мешканців хибних уявлень про благі наміри окупаційних військ та незворотного і стабільного існування на теренах Херсонської області влади рф та ідей «російського світу», Щука О.В., шляхом виконання організаційно-розпорядчих та адміністративно-господарських функцій на посаді так званого мовою оригіналу «заместителя начальника Налоговой службы Херсонской области» та виконуючи

вказівки і розпорядження керівників держави-агресора рф, допомагав представникам окупаційної адміністрації у становленні незаконного органу – мовою оригіналу «Налоговой службы Херсонской области», у тому числі здійснюючи агітацію серед підприємців м.Херсона щодо необхідності перереєстрації суб'єктів господарської діяльності за законодавством держави-агресора з метою включення їх до податкової системи рф та сплати податків, зборів і платежів на користь окупаційної влади рф.

Обвинуваченому Щуці О.В. інкримінується умисне вчинення громадянином України на шкоду суверенітету, територіальній цілісності та недоторканості, обороноздатності, державній, економічній чи інформаційній безпеці України: перехід на бік ворога в період збройного конфлікту, надання представникам іноземної держави допомоги в проведенні підривної діяльності проти України, вчиненням в умовах воєнного стану, тобто вчинення кримінального правопорушення, передбаченого ч.2 ст.111 КК України.

Судовий розгляд у межах даного кримінального провадження здійснювався за відсутності обвинуваченого Щуки О.В. (in absentia), який показав суду не надавав, будь-яких клопотань від останнього на адресу суду також не надходило.

Відповідно до ухвали Луцького міськрайонного суду Волинської області від 08.01.2024 постановлено здійснювати спеціальне судове провадження за обвинувальним актом щодо Щуки О.В., який обвинувачується у вчиненні кримінального правопорушення, передбаченого ч.2 ст. 111 КК України.

Судом вживалися заходи для виклику обвинуваченого Щуки О.В. для забезпечення доступу до правосуддя, у зв'язку із чим останній викликався в судові засідання в порядку ст.323 КПК України. Повістки про виклик опубліковувалися у засобах масової інформації загальнодержавної сфери розповсюдження, а саме у газеті «Урядовий кур'єр», на офіційному веб-сайті Офісу Генерального прокурора, а також на офіційному веб-сайті Луцького міськрайонного суду Волинської області, також шляхом здійснення альтернативних заходів.

Таким чином, суд вважає, що наявні у справі документи свідчать про відмову Щуки О.В., який в свою чергу повинний був знати про розпочате кримінальне провадження, від здійснення свого права предстати перед українським судом за діяння вчинені на території суверенної України, юрисдикцію якої обвинувачений над собою не визнає, та захищати себе безпосередньо в такому суді, а так само свідчать про його наміри на ухилення від кримінальної відповідальності.

У той же час, ухилення обвинуваченого Щуки О.В. від правосуддя, суд оцінює як реалізацію останнім його невід'ємного права на свободу від самозвинувачення чи самовикриття (п/п. «g» п.3 ст.14 Міжнародного пакту про громадянські і політичні права, ст.63 Конституції України), як одну з ключових гарантій презумпції невинуватості.

Водночас, це кримінальне провадження здійснювалось за обов'язковою участю захисника, який був забезпечений державою з Регіонального центру з надання безоплатної вторинної правової допомоги у Волинській області.

Враховуючи наведене, суд вважає, що стороною обвинувачення та судом вживалися достатні заходи щодо дотримання прав обвинуваченого Щуки О.В. на захист та доступ до правосуддя, з урахуванням здійснення спеціального досудового розслідування та спеціального судового провадження.

Винуватість обвинуваченого Щуки О.В. у вчиненні кримінального правопорушення, передбаченого ч.2 ст.111 КК України, тобто в умисному вчиненні громадянином України на шкоду суверенітету, територіальній цілісності та

недоторканості, обороноздатності, державній, економічній чи інформаційній безпеці України: переході на бік ворога в період збройного конфлікту, наданні представникам іноземної держави допомоги в проведенні підривної діяльності проти України, вчиненому в умовах воєнного стану, повністю доводиться зібраними та дослідженими в ході судового розгляду доказами.

Допитаний в судовому засіданні в режимі відеоконференції свідок Файфер І.Ю. суду показав, що знає Щуку О.В. близько 15 років, разом працювали у поліції. Під час окупації м.Херсон випадково з ним зустрівся. В ході спілкування Щука О.В. пропонував йому йти до нього на роботу у внутрішню безпеку, де останній обіймав посаду заступника у податковій. Однак на пропозицію Щуки О.В. він відмовився. В подальшому знову бачив його на ринку і він знову ж пропонував роботу. В ході зустрічей не помічав, щоб на Щуці О.В. були тілесні ушкодження. Вважає, що останній добровільно погодився обіймати посаду за грошову винагороду. Також показав, що в ході досудового розслідування з ним проводилося впізнання, де він за фотознімками впізнав Щуку О.В.

Допитаний в судовому засіданні в режимі відеоконференції свідок Решетник А.В. суду показав, що знайомий із Щукою О.В. по роботі, оскільки близько трьох місяців працював охоронцем в так званій «податковій». Щука О.В. там обіймав посаду заступника керівника податкової. Особисто бачив, як Щука О.В. приїжджав та виїжджав із роботи. Йому відомо, що до окупації Щука О.В. також працював в податковій.

Допитаний в судовому засіданні в режимі відеоконференції свідок Братішевський В.С. суду показав, що працював разом із Щукою О.В. у системі відділу юстиції. Під час окупації перебував у м.Херсон і в кінці червня 2022 року зустрів Щуку О.В. В ході розмови останній повідомив, що йому запропонували посаду в «так званій» податковій, він погодився та працює. Зі змісту розмови можна було зрозуміти, що він добровільно погодився, без будь-якого примусу та тиску обіймати посаду. Також показав, що після деокупації Щука О.В. виїхав на лівий берег Херсонщини.

Допитаний в судовому засіданні в режимі відеоконференції свідок Козловський В.В. суду показав, що познайомився із Щукою О.В. під час окупації, останній жив по сусідству. Щука О.В. запропонував йому роботу охоронця у «так званій податковій», де він обіймав посаду заступника та пояснив, що для цього необхідно отримати російський паспорт. Щодня бачив Щуку О.В., який приходив на роботу сам, без супроводу військових. Також свідок показав, що пропрацював охоронцем 2 місяці, після чого звільнився.

Допитаний в судовому засіданні в режимі відеоконференції свідок Басенко С.С. суду показав, що у 2022 році до нього зателефонував чоловік, який представився Щукою О.В. Вони зустрілися у центрі м.Херсон в парку, Щука О.В. представився представником – заступником чи головою податкової інспекції від російської федерації, запропонував переоформити магазин (де він був директором) за російським законодавством, і те, що він зробить його власником цього магазину. Запропонував супровід у здійсненні підприємницької діяльності. Погрожував, що магазин можуть закрити та іншу людину поставлять власником. Він відповів, що подумає над його пропозицією, і через місяць виїхав із окупації про ці обставини повідомляв власника магазину, який був за кордоном. У день зустрічі Щука О.В. не виглядав таким, ніби був під тиском чи примусом.

Показання свідків Файфера І.Ю., Решетника А.В., Братішевського В.С.,

Козловського В.В., Басенка С.С. є чіткими, послідовними та дають змогу відтворити всі обставини кримінального правопорушення, які були до, на момент та після його вчинення. Немає в суду обґрунтованих підстав вважати, що останні оговорюють обвинуваченого, оскільки в суді не було встановлено таких об'єктивних причин, а їх показання повністю узгоджуються між собою та відповідають й іншим доказам у справі.

Окрім показань свідків винуватість Шуки О.В. у вчиненні кримінального правопорушення, передбаченого ч.2 ст.111 КК України, об'єктивно підтверджується також і іншими доказами, дослідженими безпосередньо у кримінальному провадженні.

Так, дослідженим в судовому засіданні протоколом огляду від 05.06.2023, який був проведений та оформлений з дотриманням вимог ст.ст. 104, 105, 223, 237 КПК України з використанням ПЕОМ, встановлено, що на інтернет-сайті з назвою «Предоставление сведений из ЕГРЮЛ/ЕГРИЛ в электронном виде», який розміщений за інтернет посиланням: <http://egrul.nalog.ru/index.html>, «Налоговая служба Херсонской области» містяться відомості щодо юридичної особи, які включені в Єдиний державний реєстр юридичних осіб на території російської федерації та містять дані щодо видів діяльності.

Дослідженим в судовому засіданні протоколом огляду від 05.06.2023, який був проведений та оформлений з дотриманням вимог ст.ст. 104, 105, 223, 237 КПК України з використанням ПЕОМ, встановлено, що у статті з назвою «В Херсонской области начала работать налоговая служба» на сайті «РИА Новости», яка розміщена за посиланням: <https://ria.ru/20220624/Kherson-1797936246.html>, міститься інформація про те, що окупаційна влада російської федерації відкрила на тимчасово окупованій території Херсонської області податкову службу, яка здійснює реєстрації суб'єктів господарської діяльності за законодавством рф.

Дослідженим в судовому засіданні протоколом огляду від 21.06.2023, який був проведений та оформлений з дотриманням вимог ст.ст. 104, 105, 223, 237 КПК України з використанням ПЕОМ, встановлено, що у статті з назвою «В Херсонской области начала работать налоговая служба» на сайті «24КРЫМ», яка розміщена за посиланням: <https://crimea24tv.ru/content/v-khersonskoy-oblasti-nachala-rabotat-2/>, міститься інформація про те, що окупаційна влада російської федерації відкрила на тимчасово окупованій території Херсонської області податкову службу, яка здійснює реєстрації суб'єктів господарської діяльності за законодавством рф.

Дослідженим в судовому засіданні протоколом огляду від 22.06.2023, який був проведений та оформлений з дотриманням вимог ст.ст. 104, 105, 223, 237 КПК України з використанням ПЕОМ, встановлено, що на сайті з назвою «Официальный сайт Администрации Херсонской области», який розміщений за посиланням: <https://khogov.ru/%d0%b4%d0%b5%1%8f%d1%82%d0%b5%d0%bb%d1%8c%d0%bd%d0%bed1%81%d1%82%1%8c-%d0%bf%d0%be%1%81%1%82%0%0%d0%bd%d0%be%d0%b2%d0%bb%d0%b5%d0%bd%d0%b8%d1%8f-%d0%b%d1%80%0%0%d0%2%0%b8%d1%82%0%b5/%d0%be-%d0%b2%d0%be%d0%b%d1%80%d0%be%d1%81%d0%b0%d1%85-%d0%bd%d0%b0%d0%bb%d0%be%d0%b3%0%be%d0%b2%d0%be%d0%b9-%d1%81%d0%bb%d1%83%0%b6%d0%b1%d1%8b-%d1%85%d0%b5%d1%80%1%81%d0%be%d0%bd%d1%81%0%ba/>, міститься інформація про те, що незаконним органом окупаційної влади було затверджене положення про так звану податкову службу Херсонської області.

З вилучених під час огляду приміщення ГУ ДПС в Херсонській області копій

документів встановлено, що Щука О.В. є у списках працівників так званої податкової служби Херсонської області; станом на 30.06.2022 Щука О.В. згідно списку працівників так званої податкової служби Херсонської області обіймає посаду заступника начальника податкової служби.

Згідно відповіді від 13.06.2023 на запит регіонального координатора Південного міжрегіонального управління Міністерства юстиції (м.Одеса) Галковського Г. та долучених службової характеристики Щуки О.В., копії наказу, встановлено, що 21.11.2005 Щука прийняв присягу державного службовця. Має 4 ранг державного службовця в межах категорії «Б» посад державної служби. З 17.05.2021 по 19.12.2022, з 29.12.2019 по 16.05.2021 обіймав посаду завідувача сектору з питань банкрутства у Херсонській області відділу банкрутства Південного міжрегіонального управління Міністерства юстиції (м.Одеса). За період роботи до дисциплінарної відповідальності не притягувався. 12.05.2021 Щуку О.В. переведено з посади завідувача сектору з питань банкрутства у Херсонській області відділу банкрутства Південного міжрегіонального управління Міністерства юстиції (м.Одеса) на посаду начальника відділу з питань банкрутства у Херсонській області Управління банкрутства управління юстиції (м.Одеса). 19.12.2022 Щуку О.В. звільнено з посади начальника відділу з питань банкрутства у Херсонській області Управління банкрутства управління юстиції. Особову справу Щуки О.В. не було повернуто до управління юстиції, через його перебування на час звільнення на тимчасово окупованій території.

Згідно відповіді від 17.07.2023 на запит регіонального координатора Південного міжрегіонального управління Міністерства юстиції (м.Одеса) Галковського Г. встановлено, що Щукою О.В. після 24.02.2022 вносилися подання про преміювання державних службовців відділу, а також спільно з іншими структурними підрозділами виконувалося доручення Міністерства юстиції України щодо надання інформації про державних службовців та працівників структурних підрозділів управління юстиції, які перебували на тимчасово окупованих територіях та за кордоном. З 03.05.2022 у роботі відділу з питань банкрутства у Херсонській області Управління юстиції було встановлено простій, що виник не з вини працівників.

Згідно витягу з форми ОК-5, відомостей про трудову діяльність з реєстру зареєстрованих осіб, вилучених на підставі постанови прокурора відділу Волинської обласної прокуратури Старчука В.М. від 22.06.2023 про тимчасовий доступ до речей і документів у приміщенні Головного управління Пенсійного фонду України у Волинській області, встановлено, що з 17.05.2021 по 19.12.2022, з 29.12.2019 по 16.05.2021 Щука О.В. обіймав посаду завідувача сектору з питань банкрутства у Херсонській області відділу банкрутства Південного міжрегіонального управління Міністерства юстиції (м.Одеса). 12.05.2021 Щуку О.В. переведено на посаду начальника відділу з питань банкрутства у Херсонській області Управління банкрутства управління юстиції (м.Одеса). 19.12.2022 Щуку О.В. звільнено з посади начальника відділу з питань банкрутства у Херсонській області Управління банкрутства управління юстиції.

Заявами Щуки О.В. від 15.08.2022 про надання щорічної оплачуваної відпустки тривалістю 24 календарні дні, від 08.09.2022 про надання йому довідки щодо невикористання відпустки у 2021-2022 роках як батьку неповнолітніх дітей, поданими на ім'я начальника Південного міжрегіонального управління Міністерства юстиції (м.Одеса) підтверджується те, що після тимчасової окупації частини Херсонської області військами РФ, Щука О.В. залишився на окупованій території і продовжував обіймати посаду регіонального підрозділу Міністерства юстиції, отримуючи

заробітну плату з державного бюджету України та одночасно обіймав посаду в складі окупаційного органу влади.

Протоколом тимчасового доступу до речей і документів від 01.06.2023, на підставі постанови прокурора відділу Волинської обласної прокуратури Старчука В.М. від 03.05.2023, зафіксовано вилучення у приміщенні ПрАТ «ВФ Україна» інформації, що містить дані про з'єднання абонента, який користувався сім-картою за мобільним номером +380995019909, яка записана на диск DVD-R марки «асте».

Дослідженням в судовому засіданні протоколом огляду від 02.06.2023, який був проведений та оформлений з дотриманням вимог ст.ст. 104, 105, 223, 237 КПК України з використанням ПЕОМ, встановлено, що на диску міститься інформація про те, що номер +38-099-50-19-909, постійно використовувався для здійснення виходу до мережі Інтернет та дзвінків, зокрема в період з 01 березня 2022 по 30 травня 2022, користувач вказаного номеру постійно перебував на території міста Херсон та здійснював дзвінки в основному через мережу Інтернет. За період з 01 червня 2022 року по 20 липня 2022 року інформація щодо здійснення вказаним абонентом будь-яких дзвінків, тощо відсутня. 21 липня 2022 року абонент з номером +38-099-50-19-909 перебував на території міста Миколаїв. Будь-яка інформація за вказаним номером починаючи з 22 липня 2022 року відсутня.

Згідно відповіді начальника 1 відділу ГВЗНД УСБУ в Херсонській області Прокопішена О. від 15.08.2022 вбачається, що на виконання доручення слідчого від 01.07.2022 проведено пошук інформації про Щуку О.В. та встановлено, що Щука О.В. використовує мобільний телефон +380995019909 (оператор Vodafone), на вказаному мобільному телефоні у Щуки О.В. зареєстровані Інтернет месенджери: «Telegram», «WhatsApp», «Viber». З початку повномасштабного вторгнення армії РФ на територію України по теперішній час, під час військових дій на території Херсонської області та м.Херсон з метою здійснення загальної координації та надання допомоги рф, підтримує телефонний та особистий зв'язок з представниками фсб, рос гвардії та інших силових та спеціальних служб рф, які фактично здійснюють розвідувально-підривно діяльність проти України та надав військовослужбовцям рф інформацію, а саме місцезнаходження та установчі дані проукраїнських депутатів, політичних діячів, держслужбовців, активістів та працівників підприємства, які приймали участь в АТО/ООС та проукраїнських мітингах (після окупації м.Херсон), з метою їх фізичного знищення та залякування.

Рапортом старшого о/у в ОВС сектору 1 відділу ГВЗНД Управління СБ України в Херсонській області Бойка О. від 15.02.2023 підтверджуються відомості, що Щука О.В. для ведення переговорів та листування із «керівництвом», «власними підлеглими» незаконно створеного органу окупаційного органу влади – «Налогової служби Херсонской области» активно використовує різні месенджери та мобільні додатки «Telegram», «WhatsApp», «Viber», які зареєстровані на номер картки мобільного сервісу +380995019909.

Згідно відповіді начальника 1 відділу ГВЗНД Шукюрова С. від 24.07.2023 на доручення слідчого підтверджуються відомості, що Щука О.В. з 24.02.2022 на підконтрольну територію України виїзди не здійснював та перебуває на тимчасово окупованих територіях України, в Геніченському районі Херсонської області, де продовжує вчиняти незаконні дії із виконанням обов'язків на займаній посаді так званого «заместителя начальника «Налогової служби Херсонской области» у незаконному органі влади, створеному на тимчасово окупованій території, у тому числі окупаційній адміністрації держави-агресора.

Згідно протоколу пред'явлення особи для впізнання за фотознімками від 18.05.2023 за участю свідка Козловського В.В. встановлено, що останній за сукупністю ознак впізнав особу на фото №3 (Щуку О.В.), з яким познайомився під час окупації, були сусідами. Щука О.В. особисто запропонував посаду охоронця в «податковій службі».

Згідно протоколу пред'явлення особи для впізнання за фотознімками від 12.05.2023 за участю свідка Кукличева О.В. встановлено, що останній за сукупністю ознак зовнішності впізнав особу на фото №3 (Щуку О.В.), якого представляли під час працевлаштування на роботу як заступника начальника податкової.

Згідно протоколу пред'явлення особи для впізнання за фотознімками від 12.05.2023 за участю свідка Мошко С.Г. встановлено, що останній за сукупністю ознак впізнав особу на фото №3 (Щуку О.В.), якого представляли під час працевлаштування на роботу як заступника начальника податкової.

Згідно протоколу пред'явлення особи для впізнання за фотознімками від 29.05.2023 за участю свідка Файфера І.Ю. встановлено, що останній за сукупністю ознак впізнав особу на фото №3 (Щуку О.В.), з яким працював у БЕП під час окупації пропонував вийти на роботу в так звану «Налоговою службу».

Згідно протоколів пред'явлення особи для впізнання за фотознімками від 04.08.2023, 08.08.2023 за участю свідків Сиворцової А.О., Лілякевич В.П. встановлено, що останні за сукупністю ознак впізнали особу на фото №3 (Щуку О.В.), який мешкає у квартирі №9, будинку 6 по вул.Карбишева у м.Херсон.

Ухвалою Миколаївського апеляційного суду від 16.03.2023, надано дозвіл на проведення негласної слідчої (розшукової) дії щодо Щуки О.В. терміном на 60 днів, а саме зняття інформації з електронних інформаційних систем – з додаткових мобільних програм компонентів (месенджерів) «Viber», «WhatsApp», «Telegram», що зареєстровані за наступними номерами мобільних операторів: +380995019909.

Протоколом про проведення негласної слідчої (розшукової) дії – зняття інформації з електронних інформаційних систем від 21.04.2023 встановлено, за результатами отриманого доступу до мобільного терміналу з номером +380995019909, який належить Щуці О.В., у додатку «Telegram» з акантом «Саша Щука» відновлено переписки з абонентами, якими підтверджується перебування Щуки О.В. на посаді так званого «заместителя начальника «Налоговой службы Херсонской области».

Згідно відповіді начальника УСБУ в Херсонській області Прокопівська О. від 22.06.2023 вбачається, що на виконання постанови про доручення слідчого від 20.06.2023 з'ясовано, що Щука О.В. разом із дружиною та доньками під час деокупації ЗСУ м.Херсон евакуювалися до тимчасово окупованої території лівобережної Херсонської області.

Крім того, під час судового розгляду досліджені такі документи, як: витяг з Єдиного реєстру досудових розслідувань №22022230000000224 від 01.07.2022 за ч.2 ст.111 КК України; постанова про доручення здійснення досудового розслідування кримінального правопорушення іншому органу досудового розслідування від 18.04.2023; постанова про зміну кваліфікації кримінального правопорушення від 19.07.2023; ухвала слідчого судді Луцького міськрайонного суду від 21.09.2023 про надання дозволу на здійснення спеціального досудового розслідування. Відомості, встановлені у зазначених документах, не є доказами винуватості обвинуваченого Щуки О.В., водночас, ці дані свідчать про дотримання норм чинного кримінального процесуального законодавства під час

здійснення досудового розслідування у даному кримінальному провадженню.

Будь-яких інших доказів в ході судового розгляду сторонами, які були вільними у використанні своїх прав у межах та у спосіб, визначений КПК України, враховуючи, що суд, зберігаючи об'єктивність та неупередженість у ході розгляду даного кримінального провадження, створив їм необхідні умови для реалізації ними їхніх процесуальних прав та виконання процесуальних обов'язків, надано не було.

Згідно з ст.94 КПК України суд, керуючись законом, за своїм внутрішнім переконанням, яке ґрунтується на всебічному, повному й неупередженому дослідженні всіх обставин кримінального провадження, оцінює кожний доказ з точки зору належності, допустимості, достовірності, а сукупність зібраних доказів – з точки зору достатності та взаємозв'язку для прийняття відповідного процесуального рішення.

Суд враховує, що практика Європейського суду з прав людини вказує на необхідність оцінювати докази, керуючись критерієм доведення «поза розумним сумнівом». Таке доведення має впливати із сукупності ознак чи неспростовних презумпцій, достатньо вагомих, чітких і узгоджених між собою (Рішення ЄСПЛ від 14.02.2008 у справі «Кобець проти України» п.43). Також має братися до уваги якість доказів, включаючи те, чи не ставлять обставини, за яких вони були отримані, під сумнів їхню надійність та точність (Рішення ЄСПЛ від 11.07.2013 у справі «Веренцов проти України» - п.86).

Вищевказані показання свідків та письмові докази узгоджуються між собою, не містять суперечностей, які б могли поставити під сумнів їх правдивість та достовірність.

Суд критично відноситься до доводів захисника з приводу того, що стороною обвинувачення порушено принцип змагальності сторін, оскільки на її думку обвинувачений Щука О.В. був позбавлений можливості на власний захист, можливості надавати показання, подавати докази, оскільки сторона обвинувачення не подала жодного доказу на підтвердження того, Щука О.В. був ознайомлений із публікаціями про його виклики, а також не подала доказів щодо того, що останньому відомо про кримінальне правопорушення, з огляду на таке.

Відповідно до ст.129 Конституції України та ст.7 КПК України основними засадами судочинства в Україні є верховенство права, законність, рівність усіх учасників судового розгляду перед законом і судом, повага до людської гідності.

Враховуючи ті обставини, що Щука О.В. обвинувачується у вчиненні кримінального правопорушення, передбаченого ч.2 ст.111 КК України, знає про розпочате щодо нього кримінальне провадження і впродовж тривалого часу переховується від органів досудового розслідування, ухвалою суду від 08.01.2024 постановлено рішення про здійснення спеціального судового провадження стосовно вказаного вище обвинувального акту та, відповідно, судовий розгляд проводився за відсутності обвинуваченого. У зв'язку з цим обвинувачений Щука О.В. не був допитаний судом в якості обвинуваченого по суті пред'явленого йому обвинувачення.

Відповідно до ч.2 ст.7 КПК України зміст та форма кримінального провадження за відсутності підозрюваного або обвинуваченого (in absentia) повинні відповідати загальним засадам кримінального провадження, зазначеним у частині першій цієї статті, з урахуванням особливостей, встановлених законом.

Отже, кримінальне провадження за відсутності обвинуваченого повинно відповідати, у тому числі таким загальним засадам судочинства, як законність, рівність перед законом і судом, презумпція невинуватості та забезпечення

доведеності вини тощо (п.п. 2, 3, 10 ч.1 ст.7 КПК України).

Суть принципу законності відповідно до ч.1 ст.9 КПК України, крім іншого, полягає у тому, що під час кримінального провадження суд, прокурор та слідчий зобов'язані неухильно додержуватися вимог Конституції України, цього Кодексу, міжнародних договорів, згода на обов'язковість яких надана Верховною Радою України, вимог інших актів законодавства.

Згідно з ч.1 ст.10 КПК України суть принципу рівності перед законом і судом полягає у тому, що не може бути привілеїв чи обмежень у процесуальних правах, передбачених цим Кодексом, за будь-якими ознаками, у тому числі за політичними переконаннями.

Зважаючи на специфіку спеціального судового провадження (ч.3 ст.323 КПК України), суд, зберігаючи неупередженість та безсторонність, надає особливого значення охороні прав та законних інтересів обвинуваченого як учасника кримінального провадження, яке відбувається за його відсутності, забезпеченню повного та неупередженого судового розгляду з тим, щоб до обвинуваченого була застосована належна правова процедура в контексті приписів ст.2 КПК України з дотриманням всіх загальних засад кримінального провадження з урахуванням особливостей, встановлених виключно законом. Ці особливості вимагають від суду прискіпливої оцінки кожного поданого доказу обвинувачення, відтак поріг вимогливості до доказування у даному випадку має бути підвищений.

Обвинувачений Щука О.В., будучи обізнаним, що відносно нього розпочато кримінальне провадження та обвинувальний акт направлено до суду, у судові засідання не з'явився, незважаючи на судові повістки (оголошення), опубліковані у газеті «Урядовий кур'єр», на офіційному веб-сайті Офісу Генерального прокурора, на офіційному веб-сайті Луцького міськрайонного суду Волинської області, також шляхом здійснення альтернативних заходів.

Вважаючи достатньо забезпеченими під час судового розгляду процесуальні права сторони захисту та сторони обвинувачення на надання ними доказів на підтвердження та спростування висунутого обвинувачення, суд виходить із принципів реалізації права особи на справедливий суд, які закріплено в ст.6 Конвенції про захист прав людини і основоположних свобод, за яким винуватість особи у вчиненні злочину має бути доведена поза розумним сумнівом.

Зазначене кримінальне провадження за відсутності обвинуваченого (in absentia) відповідає загальним засадам кримінального провадження, з урахуванням особливостей, встановлених законом. Стороною обвинувачення використані всі передбачені законом можливості для дотримання прав обвинувачених, зокрема, права на захист, на доступ до правосуддя, таємницю спілкування, невтручання у приватне життя.

Судом під час судового розгляду справи вживалися всі заходи для виклику обвинуваченого Щуки О.В. до суду та повідомлення про дату і час розгляду справи для забезпечення права на захист, також судом здійснені усі передбачені законом заходи щодо дотримання прав обвинуваченого на захист та доступ до правосуддя з урахуванням встановлених законом особливостей такого провадження.

Окрім того, сама ж захисник в судовому засіданні зазначила, що не мала можливості зв'язатися з обвинуваченим.

Колегією суддів перевірялись доводи сторони захисту, а саме захисника Руденко-Сукач О.Р. про те, що Щуку О.В. необхідно виправдати у пред'явленому обвинуваченні за ч.2 ст.111 КК України, оскільки здійснюючи судовий розгляд у

відсутності обвинуваченого неможливо встановити чи вчинені інкриміновані йому дії ним умисно чи під впливом фізичного або психічного примусу, застосованого щодо нього або членів її сім'ї, чи з метою виконання законного наказу або розпорядження, однак суд вважає такі твердження безпідставними, виходячи з наступного.

Так, відповідно до ч.1 ст.373 КПК України виправдувальний вирок ухвалюється у разі, якщо не доведено, що: вчинено кримінальне правопорушення, в якому обвинувачується особа; кримінальне правопорушення вчинене обвинуваченим; в діянні обвинуваченого є склад кримінального правопорушення. Виправдувальний вирок також ухвалюється при встановленні судом підстав для закриття кримінального провадження, передбачених пунктами 1 та 2 частини першої статті 284 цього Кодексу.

Фізичний або психічний примус є обставинами, які, згідно ст.40 КК України, за певних умов виключають кримінальну протиправність діянь, передбачених ст.111 КК України. Такими ж обставинами є виконання наказу або розпорядження, що передбачено ст.41 КК України.

Проте, суду не надано доказів, що Щука О.В., будучи громадянином України, вчинив дії, що ставляться йому у провину, під безпосереднім впливом фізичного примусу, внаслідок якого він не міг керувати своїми вчинками, чи психічного примусу, за умови, що такі дії були необхідними для усунення небезпеки, що безпосередньо загрожувала йому чи охоронюваним законом його правам або правам інших осіб, а також суспільним інтересам чи інтересам держави, якщо ця небезпека в даній обстановці не можна було усунути іншими засобами і якщо при цьому не було допущено більш значної шкоди, ніж відвернена шкода (або, хоча шкода була і більш значною, але внаслідок сильного душевного хвилювання, викликаного небезпекою, особа не могла оцінити відповідність заподіяної шкоди цій небезпеці).

Натомість, показаннями допитаних свідків підтверджується саме добровільне зайняття Щукою О.В. зазначеної посади за відсутності фізичного чи психічного примусу, оскільки не надано доказів того, що Щука О.В. не мав можливості відмовитися від цієї посади та не встановлено факту психічного примусу, погроз і фізичного примусу щодо останнього. Зокрема, захисником не зазначено, у чому саме полягав фізичний примус, та не названо будь-яких осіб, які здійснювали на обвинуваченого тиск чи іншим чином зацікавлені у вирішенні справи, і за яких обставин. Крім того, матеріали справи не містять даних про те, що Щука О.В. перебував під психічним примусом.

Отже, законні підстави вважати про наявність обставин, що виключають кримінальну протиправність діяння Щуки О.В. у суду відсутні.

За таких обставин, суд вважає недоведеними та необґрунтованими доводи захисника про необхідність виправдання Щуки О.В. за ч.2 ст.111 КК України.

Частиною 1 ст.111 КК України визначено відповідальність за державну зраду, тобто діяння, умисно вчинене громадянином України на шкоду суверенітетові, територіальній цілісності та недоторканності, обороноздатності, державній, економічній чи інформаційній безпеці України: перехід на бік ворога в період збройного конфлікту, шпигунство, надання іноземній державі, іноземній організації або їх представникам допомоги в проведенні підривної діяльності проти України. Частиною 2 цієї статті передбачено відповідальність за вчинення тих самих діянь в умовах воєнного стану.

З суб'єктивної сторони державна зрада характеризується прямим умислом.

Згідно з ч.2 ст.24 КК України прямим є умисел, якщо особа усвідомлювала

суспільно небезпечний характер свого діяння (дії або бездіяльності), передбачала його суспільно небезпечні наслідки і бажала їх настання.

Тобто, варто зазначити, що у складі кримінального правопорушення, передбаченого ч.2 ст.111 КК України, важливе значення має добровільність (якщо особа здійснювала відповідні дії не добровільно, а під примусом (байдуже яким), склад правопорушення відсутній).

Наведеними вище доказами у їх сукупності та взаємозв'язку, зокрема дослідженими судом публікаціями, здобутими в результаті оглядів мережі Інтернет, уповноваженими на це суб'єктами досудового розслідування, встановлено, що з початком військового вторгнення РФ на територію України та окупації територіальних громад Херсонської області, окупаційною владою держави-агресора незаконно створено відповідні територіальні псевдо-органи та окупаційні адміністрації населених пунктів, один з яких – «Налогова служба Херсонской області» в якому Щука О.В. зайняв посаду «заступника», тим самим перейшов на бік ворога в період збройного конфлікту, в умовах воєнного стану, приймає участь в заходах, які проводить окупаційна влада.

На свідомість і добровільність дій обвинуваченого Щуки О.В. також вказує характер таких дій та їх тривалість, оскільки останній не складає своїх повноважень «заступника» незаконно створеного органу – «Налогова служба Херсонской області», не вчиняє жодних дій в дотриманні законних інтересів української держави, а навпаки продовжує виконувати безпосередні обов'язки, які покладені окупаційною владою, а також приймає участь в урочистостях, які проводить окупаційна влада.

Підстав для визнання недопустимими доказів, які подані стороною обвинувачення, суд не вбачає, оскільки такі докази зібрані та отримані в порядку, передбаченому КПК України, будь-яких істотних порушень прав та свобод людини при цьому не виявлено.

Таким чином, порушень кримінального процесуального закону під час встановлення фактичних обставин вчинення злочину, які могли б істотно вплинути на висновки суду про винуватість обвинуваченого та на кваліфікацію дій або перешкодили чи могли б перешкодити суду повно і всебічно розглянути кримінальне провадження та ухвалити законне і обґрунтоване рішення, судом не встановлено.

За таких обставин, розглянувши кримінальне провадження з дотриманням положень ч.1 ст.337 КПК України, в межах висунутого обвинувачення, суд, оцінивши кожний доказ та сукупність зібраних доказів за своїм внутрішнім переконанням, що ґрунтується на всебічному, повному і об'єктивному розгляді всіх обставин справи в їх сукупності, приходять до висновку, що Щука О.В. своїми умисними протиправними діями, які виразилися в умисному вчиненні громадянином України на шкоду суверенітету, територіальній цілісності та недоторканості, обороноздатності, державній, економічній чи інформаційній безпеці України: переході на бік ворога в період збройного конфлікту, наданні представникам іноземної держави допомоги в проведенні підіривної діяльності проти України, вчиненому в умовах воєнного стану, вчинив злочин, передбачений ч.2 ст.111 КК України.

Визначаючи ступінь суспільної небезпечності вчиненого кримінального правопорушення, суд повинен виходити із сукупності всіх обставин справи, зокрема, форми вини, мотиву і цілі, способу, обстановки і стадії вчинення кримінального правопорушення, тяжкості наслідків, що настали.

У відповідності до вимог ст.ст. 50, 65 КК України, при призначенні покарання обвинуваченому Щуці О.В., суд враховує ступінь тяжкості вчиненого ним

кримінального правопорушення, яке, відповідно до вимог ст.12 КК України, відноситься до категорії особливо тяжкого злочину, дані про особу обвинуваченого та обставини справи, що пом'якшують та обтяжують покарання.

Обставин, що пом'якшують покарання обвинуваченого, судом не встановлено.

Суд вважає за необхідне не визначати обтяжуючу обставину - вчинення злочину з використанням умов воєнного стану, оскільки така обставина відсутня у формулюванні обвинувачення.

Обвинувачений Щука О.В. несудимий, має постійне місце проживання, на обліку в лікарів нарколога чи психіатра не перебуває, даних про негативну характеристику немає.

На підставі викладеного, враховуючи обставини вчиненого кримінального правопорушення, дані про особу обвинуваченого, з огляду на тяжкість кримінального правопорушення, конкретні обставини справи, суд, реалізуючи принцип законності, справедливості та індивідуалізації покарання, з огляду на положення ч.2 ст.50 КК України, обираючи строк покарання, передбачений санкцією закону, за якими визнав Щуку О.В. винуватим, вважає за необхідне призначити останньому покарання у виді позбавлення волі з конфіскацією всього майна.

Призначаючи обвинуваченому Щуці О.В. додаткове покарання у виді конфіскації майна, суд враховує положення ч.2 ст.59 КК України, відповідно до яких конфіскація майна встановлюється за тяжкі та особливо тяжкі корисливі злочини, а також за злочини проти основ національної безпеки України та громадської безпеки незалежно від ступеня їх тяжкості і може бути призначена лише у випадках, спеціально передбачених в Особливій частині цього Кодексу, тому, зважаючи, що Щука О.В. вчинив злочин проти основ національної безпеки України і санкція ч.2 ст.111 КК України безальтернативно передбачає конфіскацію майна, вважає за необхідне призначення додаткового покарання у виді конфіскації усього належного Щуці О.В. на праві приватної власності майна.

При цьому, з огляду на вчинення Щукою О.В. суспільно-небезпечного кримінального правопорушення у сфері злочинів проти основ Національної безпеки України, а також відсутність обставин, передбачених ст.66 КК України, що пом'якшують покарання та істотно знижують ступінь тяжкості вчиненого ним кримінального правопорушення, суд, при призначенні покарання останньому не вбачає підстав для застосування положень ст.69 КК України.

На глибоке переконання суду, призначене покарання, яке необхідно відбувати реально, є виваженим, справедливим, необхідним і достатнім для виправлення й попередження вчинення як обвинуваченим, так і іншими особами, нових кримінальних правопорушень.

Крім цього, суд вважає, що Щуку О.В. необхідно позбавити права обіймати посади в органах державної влади та місцевого самоврядування, органах державного управління та контролю, підприємствах та організаціях державної чи комунальної власності виходячи з наступного.

Так, санкція ч.2 ст.111 КК України не передбачає додаткове покарання у виді позбавлення права обіймати певні посади або займатися певною діяльністю, однак ч.2 ст.55 КК України визначено, що позбавлення права обіймати певні посади або займатися певною діяльністю як додаткове покарання може бути призначене й у випадках, коли воно не передбачене в санкції статті (санкції частини статті) Особливої частини цього Кодексу за умови, що з урахуванням характеру кримінального правопорушення, вчиненого за посадою або у зв'язку із заняттям

певною діяльністю, особи засудженого та інших обставин справи суд визнає за неможливе збереження за ним права обіймати певні посади або займатися певною діяльністю.

З огляду на положення ч.2 ст.55 КК України, з урахуванням характеру кримінального правопорушення, вчиненого Щукою О.В., який станом на 24.02.2022 обіймав посаду начальника відділу з питань банкрутства у Херсонській області Управління банкрутства Південного міжрегіонального управління Міністерства юстиції (м.Одеса), використавши факт встановлення окупаційної влади на території м.Херсон у своїх особистих інтересах, з власної ініціативи, зраджуючи присязі державного службовця, перейшов на бік ворога в період збройного конфлікту в умовах воєнного стану, що виразилось у добровільному поступленні на службу до незаконного органу влади окупаційної адміністрації держави-агресора – «Налогова служба Херсонской области», на так звану посаду «заместителя начальника Налоговой службы Херсонской области», суд визнав за неможливе збереження за ним права обіймати посади в органах державної влади та місцевого самоврядування, органах державного управління та контролю, підприємствах та організаціях державної чи комунальної власності.

Окрім того, на підставі ст.54 КК України Щуку О.В. необхідно також позбавити 4-го рангу державного службовця в межах категорії «Б» державної служби.

Строк відбуття покарання обвинуваченому необхідно рахувати з дня приведення вироку до виконання.

Ухвалою слідчого судді Луцького міськрайонного суду Волинської області від 02.08.2023 щодо Щуки О.В., в порядку ч.6 ст.193 КПК України, обрано запобіжний захід у вигляді тримання під вартою.

Вирішуючи питання про запобіжний захід щодо обвинуваченого Щуки О.В. суд вважає необхідним обраний обвинуваченому запобіжний захід у вигляді тримання під вартою, залишити без змін до набрання вироком законної сили.

На підставі викладеного, керуючись ст.ст. 366-368, 371, 374, 376 Кримінального процесуального кодексу України, суд,

У Х В А Л И В

Щуку Олександра Вікторовича визнати винуватим у вчиненні кримінального правопорушення, передбаченого ч.2 ст.111 КК України, та призначити йому покарання у виді позбавлення волі на строк 15 (п'ятнадцять) років, з конфіскацією всього майна, яке є власністю Щуки О.В.

Відповідно до ст.54 КК України позбавити **Щуку Олександра Вікторовича** 4-го рангу державного службовця в межах категорії «Б» державної служби.

На підставі ст.55 КК України позбавити **Щуку Олександра Вікторовича** права обіймати посади в органах державної влади та місцевого самоврядування, органах державного управління та контролю, підприємствах та організаціях державної чи комунальної власності на строк 3 (три) роки.

Строк відбування основного покарання **Щуці Олександрю Вікторовичу** рахувати з моменту приведення вироку до виконання, тобто з моменту фактичного затримання.

Строк відбування покарання у виді позбавлення права обіймати посади в органах державної влади та місцевого самоврядування, органах державного управління та контролю, підприємствах та організаціях державної чи комунальної власності

обчислювати з моменту відбуття основного покарання.

Обраний в порядку ч.6 ст.193 КПК України щодо **Щуки Олександра Вікторовича** запобіжний захід у вигляді тримання під вартою – залишити без змін.

Вирок суду може бути оскаржений учасниками судового провадження до Волинського апеляційного суду шляхом подання апеляційної скарги через Луцький міськрайонний суд Волинської області протягом 30 (тридцяти) днів з дня його проголошення.

Копію вироку негайно після його проголошення вручити захиснику обвинуваченого та прокурору.

Учасники судового провадження мають право отримати в суді копію вироку.

Інформацію про ухвалений вирок, опублікувати у засобах масової інформації загальнодержавної сфери розповсюдження згідно з положеннями статті 297-5 КПК України та на офіційному веб-сайті суду.

Головуючий

Суддя

Суддя

